

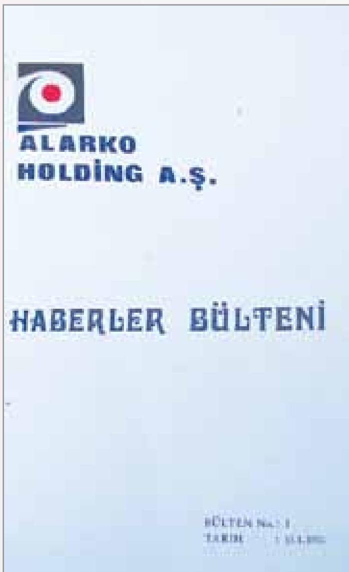
AST Yurt İçi ve Yurt Dışında Daha Etkin

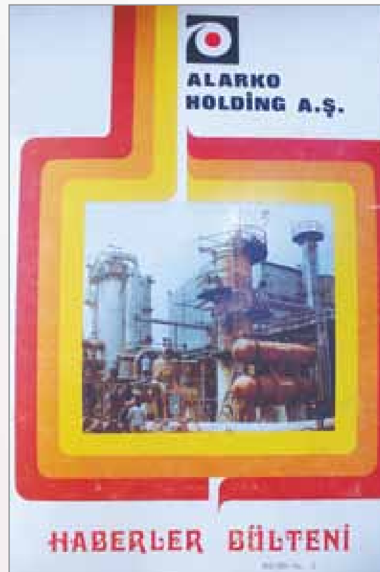
1973 yılında Alarko'nun çalışma alanlarına göre yeniden örgütlenmesi ve oluşturulan yeni "müesseseleri" bir holding olarak örgütlemesi, bu arada Alarko Sanayi ve Ticaret (AST) anonim şirket olarak endüstriyel imalat ve satışı alanında faaliyetlerin merkezi haline gelmesi , tüm Alarko Holding müesseseleri gibi AST için de bir canlanma ve atılım kaynağı olmuştu. AST üretim alanında bir devrim gibi değerlendirilebilecek, bundan sonraki bölümlerde anlatacağımız, atılımları yaparken, satış ve pazarlama işleri de, daha önce AST içinde "Fenni Malzeme" olarak faaliyet gösteren organizasyon "Alfenaş" adı altında bağımsız bir müessese olarak örgütlenmişti.

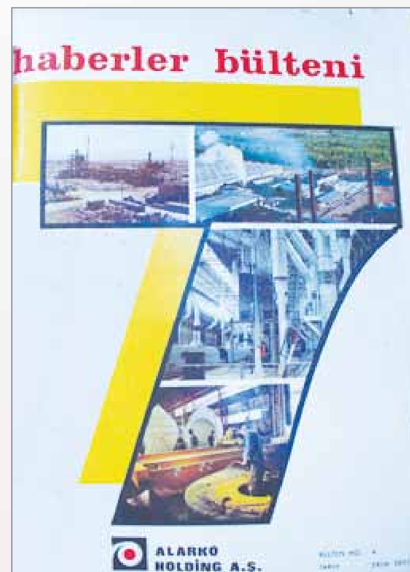
1975 yılına gelindiğinde Alarko yurtiçi ve yurtdışı pazarlardaki gelişmeleri daha yakından izliyordu. 1975 yılında yurt dışına yapılan seyahatların kapsamı ve çokluğu bu durumu açıkça ortaya koyuyor. İshak Alaton Bey Fransa, Almanya, İtalya ve İsviçre'ye firma ziyaretleri yapmış, bu arada Alarko'nu nTürkiye'de temsilcisi olduğu Perfecta'nın pompa kongresine katılmıştı. Üzeyir Garih Bey Amerika, İsviçre, İtalya, Almanya ve Kanada'da firma ve fuar ziyaretleri, değişik konularda mukavele görüşmeleri ve lisans sözleşmeleri yapmıştı. AST'den bir grup mühendis ve yönetici Hannover ve Milano fuarlarını ziyaret etmiş ve ticari ilişkiler kurmuştu. Alarko Holding bünyesindeki diğer şirketlerin yönetici ve mühendisleri de birçok endüstriyel ve ticari dış geziler ve temaslar yapmıştı.

Bugün sıradan gibi gelebilecek bu etkinliklerin o günü Türkiye'sinde anlamı ve önemi çok daha farklıydı. 1950 ve 60'lı yılların başlarında döviz sıkıntısı Türkiye'nin dünya ile ticari, sosyal, kültürel, endüstriyel ilişkilerini önemli ölçüde sınırlandırıyordu. 1960'lı yılların ortalarından sonra uygulanan "ithal ikameci", yani dışardan ithal edilen ürünlerin Türkiye olanakları içine yapılabilenlerin yurt içinde yapılması, böylece zaten kıt olan döviz olanaklarının kısıtlamalarından kurtulmak isteği sonucu Türkiye'nin dış dünya ile ilişki kanalları da açılmaya başlamıştı. Bu bağlamda yurtdışı endüstriyel kuruluşlarla sadece temsilcilik veya ithalatçılık ilişkileri dışında "lisanslı" olarak ürünlerinin Türkiye'de üretilmesi de gündeme gelmişti.

1970'li yılların başında döviz sorununun biraz rahatlaması sonucu her alanda önemli gelişmeler yaşanmaya başlandı. Bu süreçte en fazla gelişen sektör sanayi oldu. 1950 yılında gayri safi milli gelir (GSMG) içinde sanayi üretiminin payı %12 iken, 1960-70 arasında % 14-15'e ulaşmış, sanayideki gelişme tarımı geride bırakmıştı. Aynı dönemde sanayinin dokuma, tütün, gıda, dericilik, seramik vb gibi basit teknolojilerle çalışan, yurt içine ve tüketime yönelik geleneksel yapısı da değişiyordu. Sanayi, yabancı sermayenin de girişi ile ilaç, kimya, tarım araçları, otomotiv, elektrikli makinalar, ampul ve elektronik gibi dayanıklı tüketim mallarına yönelen, nisbeten daha ileri teknoloji kullanılan bir yapıya doğru evriliyordu. Türkiye sanayileşme yoluna girmişti. Bu gelişme içinde sanayi 1970-77 arasında

Alarko Holding 1975 yılında sektör, mühendislik dünyası ve medya ile ilişki kurmak amacıyla "Haberler Bülteni"ni yayınlamaya başlamıştı. AST ile ilgili haberler de bu bülten içinde yer alıyordu. 1978 yılında bülten bugün hala yayınlanmakta olan Bizim Dünyamız dergisine dönüştü.

önemli bir gelişim gösterdi. 1962-1977 arasında tarım %3,3, hizmetler %7,8 büyürken sanayideki büyüme %10'u buluyordu. Toplam yatırımlar içinde de sanayi ağırlıktaydı. 1963-1967 arasında toplam yatırımlar içinde imalat sanayisinin payı %20 iken, özel sektörün kamu sektörünü geçtiği 1973-77 arasında %29'u bulmuştu. Ancak imalat sanayisinin önünde ciddi sorunlar vardı. Yurtiçi tasarruf yeterli değildi, sanayi için önemli bir yatırım kaynağı yaratılamıyordu. Mevcut sanayide sermaye, yatırım, teknoloji, ara mallar bakımından yabancı sermayeye ihtiyaç duyuluyor ve dövize bağımlılık, bu konuda yaşanan sıkıntılar özellikle imalat sanayisini etkiliyordu. 1977 yılında sonra Türkiye'nin içinde girdiği toplumsal ve siyasal karmaşa, ekonominin dengelerinin bozulması diğer sektörlerden daha fazla imalat sektörünü olumsuz etkilemiş. Büyüme ve gelişme 1980'lerin ilk yıllarına kadar ciddi bir gerileme içine girmişti.

Bu dönemde Alarko hava koşullandırma, ısıtma, sanayi tesis kurulumu gibi faaliyet alanlarında kurucu, öncü ve geliştirici bir kuruluş olarak, kendi alanında, dış dünyaya açılımın da öncüsü olmuştu. Kendi alanında dünya pazarının en önemli kuruluşlarıyla iş ortaklıkları geliştirmiş, Türkiye temsilcisi olmuştu.

Kocaeli Sanayi Fuarı (1973)

Alarko aynı dönemde iç pazarda da etkin olmaya çalışmıştı. O günün koşullarında pazarlama olanakları sınırlıydı. Örneğin sanayi fuarlarının sayısı iki-üçü geçmiyordu. Alarko bu fuarlara düzenli olarak katılıyordu. Bu fuarlardan en önemlisi Kocaeli Sanayi Fuarı idi. Fuar 1966 yılında yerel ve sınırlı katılımlarla başlamış, 1970 yılından sonra fuar alanı ve yapılanması büyütülmüş ve fuar bölgesel bir özellik kazanmıştı. AST 1975 yılından itibaren bu fuara katılmıştı. 28 Haziran- 28 Temmuz 1975 tarihleri arasında açılan Kocaeli Fuarı'na Alarko Holding adına AST bünyesindeki üç üretim müessesesi katılmıştı: ALSAC, ALBİM. ALPOM. ALSAC'ın kuruluş ve gelişmesini daha önce anlatmıştık. 1973 organizasyonundan sonra kurulan ALBİM (Alarko Brülör İmalat Müessesesi) ve ALPOM (Alarko Pompa ve Motor Üretim Müessesesi) katılmıştı. ALBİM ve ALPOM müesseselerinin kuruluş ve gelişmesini daha sonraki bölümlerde anlatacağız. Fuarda ALPOM'un tüm ürünleri ve ALBİM'in elektrik tabloları dışında tüm ürünleri, ALSAC'ın klima santrali, su soğutma grubu gibi büyük hacimli ürünlerinin dışında ürettiği tüm cihazlar 65 m2'lik yarı kapalı bir alanda sergilenmişti. Fuar'ın açılışına dönemin Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile bakanlık üst düzey yöneticileri katılmış bu arada AST standını da ziyaret etmişlerdi. O tarihlerde en büyük endüstriyel ürün alıcısı kamu sektörü idi. Bakan ve bakanlık yöneticilerinin ziyaretinde Alarko standındaki görevliler ürünler hakkında bilgi vermişti. Ziyaretin sonunda bakan "ürünlerin kalitesi hakkındaki memnuniyetini ifade etmiş, bu tip cihazların Türkiye'de yapılmasından duyduğu gururu belirtmişti.

Gelecek bölümlerde ALSAC, ALBİM ve ALPOM üzerinden AST'nin imalat sanayi alanındaki gelişmesini inceleyeceğiz.

Alarko Sanayi ve Ticaret AŞ'nin katıldığı 1975 yılındaki Kocaeli Fuarı'ndaki standı.

1975 Kocaeli Sanayi Fuarı'nda Alarko Sanayi ve Ticaret AŞ standı.
Dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanı'nı ziyareti.

Alarko dönemin özellikle teknik dergilerinde verdiği ilanlarla proje ve uygulamacı mühendisler ve endüstriyel proje yüklenicileri ile ilişki kurmaya, işlerinin kapsamını ve ürünlerini tanıtmaya önem veriyordu.